

TÂM NHÌN - ENVISION

PHẦN NHÌA (THAM LUẬN)

%%%%%%%%

Mỗi con người muốn tiến bộ, phải luôn sẵn sàng biến đổi tư thế, đi từ thấp đến cao, từ nhân viên điều hành lên tầng lớp chỉ huy, lãnh đạo. Muốn thế, họ phải trang bị một số kiến thức và điều kiện sau đây : Tâm nhìn xa (**Envision**), có năng lực (**Energize**), biết tổ chức kích hoạt guồng máy (**Enable**) và biết phân chia quyền lực (**Empower**) cho những kẻ phụ thuộc, kế thừa. Đó là quy tắc 4 E phải có của một người chỉ huy. Trong bài này, chúng ta chỉ nhấn mạnh về TÂM NHÌN mà thôi.

Tâm nhìn phải xa hơn, phải rộng hơn, phải đúng hơn và phải tổng hợp đầy đủ hơn. Đó là những gì chúng ta sẽ bàn luận theo thứ tự sau.

**** TÂM NHÌN XA HƠN**

Như chúng ta đã từng thấy, viên sĩ quan chỉ huy hay vị thuyền trưởng thường đeo kè kè theo mình một ống dòm, để thấy được kẻ địch xa hơn mà địch không thể thấy lại mình, từ đó hoạch định ra chiến lược, chiến thuật để thắng địch. Biết rõ địch, biết ta, trăm trận trăm thắng.

Trong thế chiến thứ hai, Mỹ đã có tâm nhìn xa hơn Đức và Nhật, chế tạo ra vũ khí nguyên tử sớm hơn và đã giành được chiến thắng lẫy lừng.

Trong cuộc nội chiến ở Việt Nam, Việt cộng đã có tâm nhìn xa hơn Việt Nam Cộng Hòa. Họ có tâm nhìn xa đến muôn dặm, đến tận nước Mỹ, thúc đẩy các sinh viên và học sinh Mỹ biểu tình chống chiến tranh ở VN, mặc dù Mỹ và VNCH chỉ là người bị đánh chiếm. Họ lay động ngay cả những minh tinh màn bạc nhẹ dạ như Jane Fonda. Trong khi đó VNCH nào đã có ai đến tận Moscow hay Bắc kinh để thuyết giảng sự thật (Pravda) gì đâu.

**** TÂM NHÌN RỘNG HƠN**

Đối với giới mộ điệu đá banh, góc rộng hay góc hẹp đều đã được họ ý thức rất rõ ràng. Góc rộng đá vào dễ thắng hơn. Tâm nhìn rộng hơn sẽ đạt tới thắng lợi nhiều hơn.

Hãy thử trở về với cuộc nội chiến ở VN. Miền Bắc có tầm nhìn rộng hơn, nào là sử dụng các bí quyết của quan thầy như : Kết, Gián, Tá, Câu, Ngô. Họ liên kết với các nước, ngoài các nước Cộng sản của họ, như các quốc gia phi liên kết (NGO), tập hợp để có một tiếng nói mạnh. Lại dùng đến những Câu tuyên truyền xuyên tạc sự thật, đổi trắng thành đen (Ngô). Rốt cuộc cả thế giới lại xem miền Bắc xâm lăng như là một anh hùng, người đứng đầu lại là một kẻ yêu chuộng Hòa bình, và phát cả giải Nobel Hòa bình cho họ nữa. Thật là khôi hài.

Đó mới chỉ nói đến Kết, Câu, Ngô, chưa nói đến Gián. Sau 75, lộ rõ ra bao nhiêu là gián điệp trùng trùng của miền Bắc, nào là tướng tá, quan chức cấp cao, thế mà nào có gián điệp nào của miền Nam ở ngoài Bắc đâu. Ngay cả chuyện người ta ca tụng CIA có gián điệp ở Bắc, thế rồi khi đổ trực thăng xuống để giải cứu tù binh Mỹ. Thì lại là vườn không nhà trống. Ôi CIA.

Nói đến Tá, thì miền Bắc đã sử dụng rất thông thạo. Nào là học sinh Bắc Chu Văn An, học sinh Nam Pétrus Ký, nào là nhóm Liên trường, nhóm Bắc di cư, nào là Công giáo, nào là Phật giáo, Cao đài, Hòa Hảo, Đại Việt, Quốc Dân đảng, Cần lao Nhân vị, Phụ nữ vùng lên, cứu đói nhà báo... Người miền Nam đánh tá lả lẫn nhau. Tại miền Bắc dù cải cách ruộng đất tàn hại rất nhiều người, ngay cả ân nhân của chủ tịch nước cũng bị giết luôn. Trên dưới vẫn một lòng, im re.

Xem như thế, tầm nhìn của người miền Nam rất hẹp và tầm nhìn người miền Bắc thì rất rộng. Thắng thua không còn là ngẫu nhiên mà là tất yếu thôi.

****TẦM NHÌN ĐÚNG HƠN**

Điều này rất khó để xác định hơn, vì muốn biết được kết quả đúng hay sai, thường đòi hỏi một khoảng thời gian để guồng máy hoạt động, rồi mới rút ra được kết luận đúng, sai.

Việc đánh giá này phải nhờ đến khoa Điều khiển học (Cybernetics) với hộp đen (Input-BLACK BOX-Output). Nguyên tắc rất đơn giản. Bạn cứ đút một NGUỒN NHẬP-INPUT vào trong **HỘP ĐEN** (không cần biết nó vận hành ra sao, thế nào...), sau cùng thì bạn sẽ nhận được **KẾT XUẤT-OUTPUT**.

Nếu kết xuất đầu ra là đúng/sai, thì guồng máy vận hành của hộp đen tức nhiên là đúng/sai.

Hộp đen thường được áp dụng trong lập trình máy tính.

Thí dụ bạn lập trình A sẽ tới nhà B. Nếu bạn chỉ xét 2 tình huống là gặp/không gặp thì sẽ thiếu sót. Lại phải thêm các tình huống không đi được/đi được nhưng kẹt xe/đến được nhưng vì kẹt xe nên trễ hẹn/ trễ hẹn nhưng có gặp/ trễ hẹn nhưng không gặp.... Khi bạn đút chương trình vào máy, bạn sẽ ghi vào tình huống nào, và sẽ nhận được kết xuất như thế nào. Nếu không thấy kết xuất hiện ra, tức là bạn đã lập trình sai hay thiếu sót. Trong chuyên môn người ta thường dùng

câu “GIGO- Garbage In garbage Out”. Bạn đưa cái gì tốt vào thì sẽ nhận được cái tốt ra, nếu bạn gửi rác vào thì bạn sẽ nhận được rác ra, mà thôi.

Một thí dụ khác là chương trình tôi đã lập và đã ghi trong các quyển sách vi tính của mình (quyển 1, 2 – dBase 4, Foxbase, quyển 27-Visual Basic 6.0, quyển 28-Java, Visual J++), đó là biến đổi từ số ra chữ. Khi lập trình phải phân biệt dạng tiền đồng (dấu chấm chia nhóm 3 số hạng và dấu phết để phân số lẻ) hay tiền đô (dấu phết chia nhóm 3 số hạng và dấu chấm để phân số lẻ). Và phải xét các tình huống gọi DO CASE; CASE... hay SELECT CASE; CASE Mặt khác phải chia ra từng nhóm 3 số hạng, thí dụ như hai trăm lẻ bảy, ba trăm hai mươi, bốn trăm mười lăm.... Trong đó số hạng ở cột hai khi gặp số 0 phải ghi là “Lẻ”, khi gặp số 1 phải ghi là “mười”, khi gặp số 2, 3 phải ghi là “hai mươi”, “ba mươi”; ở cột 3 khi gặp số 5 phải ghi là “lăm”...

Nếu lập trình không đúng, bạn sẽ đọc kết xuất thấy tức cười lắm.

Hộp đen áp dụng trong các sự kiện xã hội

Thí dụ, xem hộp đen của Tàu, kết xuất bây giờ là Tàu giàu mạnh, dư tiền dư bạc, có thể cho vay cả ngàn tỷ đô. Kết luận : Guồng máy vận hành-hộp đen- của Tàu là đúng, là có hiệu quả.

Thí dụ, xem hộp đen của Thái Lan, kết xuất bây giờ là Thái giàu mạnh, dư tiền dư bạc, mức sống cao. Kết luận : Guồng máy vận hành-hộp đen- của Thái là đúng, là có hiệu quả.

Thí dụ, xem hộp đen của VN, kết xuất bây giờ là VN tụt hậu thua các nước láng giềng đến 20 năm, hệ thống cơ sở xuống cấp, dân còn ở trong các nhà lá, trên các kênh, mương. Kết luận : Guồng máy vận hành-hộp đen- của VN là sai. Ở chỉ tại 2 chữ BAO CẤP. Không hề có ai chịu trách nhiệm đâu mà lo.

****TÂM NHÌN TỔNG HỢP HƠN**

Thí dụ, xem trở lại hộp đen của Thái Lan, kết xuất đầu tiên thấy là Thái giàu mạnh, nhưng khủng hoảng về phe nhóm áo đỏ, áo vàng, đập phá chém giết lẫn nhau, lại hủy hoại các công sở như bệnh viện, nhà ga, hàng không...Điều này cho thấy Kết xuất không đúng hoàn toàn, mà có cái đúng, có cái sai.

Ngay như tại Mỹ, kết xuất hộp đen đầu tiên thấy là Mỹ giàu mạnh, nhưng hiện lại bị suy thoái kinh tế, đã trên 5 năm vẫn chưa hồi phục lại được. Lại thấy như hiện nay, các công chức nhà nước lại đang nằm trên đe dưới búa giữa 2 đảng Cộng Hòa và Dân chủ, có nguy cơ thất nghiệp, hay sẽ không nhận được tiền lương.

Lại trở lại hộp đen của Tàu, thấy kết xuất dư tiền nhiều bạc, nhưng khi đi sâu vào xã hội, thấy vẫn còn hàng trăm triệu người nghèo đói không nhà, hàng trăm triệu người dân tộc bị đàn áp dã man, sẵn sàng nổi dậy. Khi các nước Tây Tạng,

Tân Cương, Nội Mông, dân tộc Hồi, dân tộc Choang nổi dậy dành ĐỘC LẬP, là đi đòi quân Hán – Đông Á bệnh phu.

Lại trở lại hộp đen của VN, thấy kết xuất nghèo đói, nhưng lại được cái là an ninh, không bị khủng bố kinh hoàng như ở Mumbai, Pakistan, Iraq, Afghanistan Và hơn nữa, VN còn có cả một khối người Việt yêu nước khổng lồ và giàu mạnh ở nước ngoài, ở xa thì có thể có giận, có hờn, nhưng khi thấy anh em mình bị áp bức quá mức, thì họ lại luôn sẵn sàng yểm trợ vô hạn định cho chính bà con của mình.

Do vậy, người chỉ huy, người chịu trách nhiệm một công ty, một tổ chức, một đất nước, phải có tầm nhìn chẳng những phải xa, phải rộng, phải đúng và nhất là phải biết tổng hợp nhiều mặt.

VÕ HIẾU NGHĨA
July, 2011